

Informacija o finansijskoj podršci projektu

“Kotor - Mediteranska prijestonica kulture i dijaloga 2028”

1. Opšte informacije

Euro-mediteranski region može se pohvaliti bogatim i raznovrsnim nasljeđem, oblikovanim vjekovima kulturne razmjene. Kao prostor u kojem se susrijeću različiti jezici i tradicije, ovaj region dijeli zajedničko nasljeđe, kao i dubok osjećaj identiteta i pripadnosti.

U tom kontekstu, 43 države članice Unije za Mediteran pokrenule su inicijativu „Mediteranske prijestonice kulture i dijaloga“ tokom 7. Regionalnog foruma u novembru 2022. godine.

Na osnovu poziva ministara kulture euro-mediteranskog regiona, upućenog 17. juna 2022. godine u Napulju, kao i preporuke više od 200 mladih predstavnika civilnog društva iz više od 20 zemalja, iznesene na Forumu mediteranskih svjetova u februaru 2022. godine u Marseju, ova inicijativa je oblikovana s ciljem daljeg promovisanja raznolikosti i zajedničkog identiteta, kao i doprinosa boljem međusobnom razumijevanju među narodima ovog regiona.

Ova inicijativa razvijena je u partnerstvu sa mladim predstavnicima civilnog društva i državama članicama Unije za Mediteran.

2. Ciljevi projekta „Kotor Mediteranska prijestonica kulture i dijaloga 2028“

Kandidatura Opštine Kotor je zasnovana na konceptu **Kurenat**, tradicionalnom bokeljskom izrazu za morsku struju, koji se i danas koristi za razumijevanje i navigaciju morskim vodama. Duž crnogorske obale, kurenat označava kretanje vode koje je vjekovima omogućavalo povezivanje ljudi, roba, vjera i znanja duž obala Mediterana.

Kotor i širi prostor Bokokotorskog zaliva oduvijek su bili dio ovog velikog mediteranskog kretanja. Ovom kandidaturom Kotor se vraća svom prirodnom elementu – moru – i preuzima aktivnu ulogu u savremenim mediteranskim tokovima. To znači dovesti Mediteran u Kotor, ali i iznijeti Kotor u Mediteran. Ista struja koja povezuje Bokokotorski zaliv sa otvorenim morem povezuje ga i sa sopstvenim zaleđem. Izuzetna univerzalna vrijednost Kotora, kako je prepoznaje UNESCO, počiva na odnosu između Starog grada, zaliva i planina koje ga okružuju. Ovaj odnos vjekovima je održavan kroz prakse poput transhumance, odnosno sezonskog kretanja ljudi između obale i planinskih predjela.

Kotor obuhvata izuzetnu koncentraciju mediteranske istorije i nasljeđa na prostoru Bokokotorskog zaliva – maloj i osjetljivoj teritoriji, na koju ubrzani razvoj turizma vrši sve veći uticaj. Taj uticaj ugrožava tradicije, znanja i zajednice koje ovom prostoru daju njegovu posebnost. Titula Mediteranske prijestonice kulture i dijaloga pruža priliku da se taj pritisak pretvori u zajednički kulturni projekat kroz ulaganje u obrazovanje, jačanje lokalnih kapaciteta i podizanje svijesti o kotorskom nasljeđu, prostorima i vrijednostima, posebno u mediteranskom kontekstu.

U tom smislu, kandidatura predstavlja doprinos Kotora širem mediteranskom nastojanju da se ljudi, zemlje i ekonomije povežu kroz obrazovanje, mlade, civilno društvo, mobilnost, kulturnu razmjenu i interkulturalni dijalog.

Program je zasnovan na tri međusobno povezana stuba, kroz koja se obrazovanje provlači kao zajednička nit:

- Sidra (Nasljeđe, sjećanje, pripadnost) - Kroz oživljavanje tradicionalnih zanata, rad muzeja, međugeneracijski prenos znanja i nove pristupe interpretaciji nasljeđa, stvaraju se sidra koja zajednicu održavaju snažnom u periodu ubrzanih promjena.
- Plime (More, razmjena, dijalog) - Kroz blisku saradnju sa partnerskim gradom na drugoj obali Mediterana, mediteranske festivale, programe mobilnosti, kao i interkulturalni i međuvjerski dijalog, stvaraju se novi talasi susreta, razmjene i zajedničkog učenja.
- Horizonti (Učenje, budućnost, kulturna dobra zajednice) - Obrazovanje kao ključ mediteranske budućnosti. Kroz obrazovanje, digitalno pamćenje, izgradnju kapaciteta kulturnih profesionalaca i mladih, kao i ponovno aktiviranje kulturnih prostora kao zajedničkih dobara, razvijaju se novi oblici mediteranske saradnje koje zajedno oblikuju i dijele institucije i građani.

Posmatrani kao cjelina, oni predstavljaju kandidaturu u kojoj se kultura i dijalog održavaju u pokretu, umjesto da budu samo sačuvani, povezujući kotorske institucije i zajednice sa morem čiji je Kotor oduvijek bio sastavni dio.

Ukupan planirani budžet projekta Kotor – Mediteranska prijestonica kulture i dijaloga je oko 12 miliona eura, kako slijedi:

1. Opština Kotor:
 - 2027. godina: programski budžet 1.000.000 eura; Kapitalni budžet: 1.300.000 eura;
 - 2028. godina: programski budžet 1.200.000 eura; Kapitalni budžet 2.300.000 eura.
2. Vlada Crne Gore:
 - 2027. godina: 3.000.000 eura;
 - 2028. godina: 3.000.000 eura.

Osim navedenog, planirano je i finansijsko učešće privatnog sektora u iznosu od oko 150.000 eura.

U skladu sa navedenim, a u odnosu na značaj i benefite koji bi dobijanje titule Mediteranske prijestonice kulture i dijaloga značilo za Kotor i čitavu državu, Ministarstvo kulture i medija predlaže da Vlada Crne Gore pruži neophodnu podršku u cilju što kvalitetnije realizacije projekta.